

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3159/2020. (V. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.III.20.511/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Börzsönyiné dr. Kiricsi Szilvia ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Pfv.III.20.511/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.179/2017/10. számú ítéletére, valamint a Zalaegerszegi Törvényszék 4.P.21.233/2014/122. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben megállapított tényállás szerint az indítványozó 2008. június 24–25-i ellátása során az alperes egészségügyi intézmény olyan orvosi műhibákat vétett, melyek következményeként az indítványozó agyi károsodást szenvedett el és mozgáskorlátozottá vált, állapotában javulás nem várható. Testi és pszichés egészségkárosodása következtében életvezetésében segítséget igényel.
- [3] Az indítványozó keresete nyomán első fokon eljáró Zalaegerszegi Törvényszék közbenső ítéletében megállapította az alperes egészségügyi intézmény kártérítési felelősségét, részítéletével pedig elbírálta az indítványozó nem vagyoni kártérítési, kerti munka elvégzésére való képtelenség miatti járadék, közlekedési többletköltség járadékként való megítélése, valamint a megnövekedett rezsi-, tisztálkodási és mosószer költség járadékként való megítélése iránti igényét, melyet fellebbezett részében a Pécsi Ítéltábla Gf.III.20.155/2016/7. számú részítéletével helybenhagyott.
- [4] Az indítványozó további kereseti igényét a Zalaegerszegi Törvényszék az indítványban támadott, 4.P.21.233/2014/122. számú ítéletében bírálta el. Ebben a Zalaegerszegi Törvényszék 10 557 900 Ft kártérítés, valamint 2017 októberétől 2017. december végéig 119 100 Ft havi járadék, valamint 2018 januárjától a mindenkori minimálórabér 150-szeresének megfelelő havi járadék megfizetésére kötelezte az alperes egészségügyi intézményt. Az indítványozó Suzuki Swift típusú, használt személygépkocsi megvásárlásával kapcsolatos költségeinek megtérítése iránti igényt a Zalaegerszegi Törvényszék bizonyítottság hiánya miatt utasította el; a Ford C-Max gépjármű megvásárlásának indokoltságát, valamint az ezzel összefüggésben felmerült költségek megtérítése iránti igényt megalapozottnak találta. A Zalaegerszegi Törvényszék az indítványozó napi ápolási-gondozási-felügyeleti időkeretének megállapítására igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki, aki pszichiáter és pszichológus társszakértőt vont be a szakvélemény elkészítésébe. Mivel az igazságügyi orvosszakértő és a pszichiáter szakkonzultáns szakvéleménye az ápolási-gondozási időszükséglet szempontjából ellentmondást tartalmazott, a Zalaegerszegi Törvényszék végzésben az ellentmondás feloldását rendelte el. Az igazságügyi orvosszakértő véleményében azt állapította meg, hogy az indítványozó egészségi állapota alapján nem igényel 24 órás ápolást, gondozást és felügyeletet. Ítéletében a Zalaegerszegi Törvényszék az igazságügyi orvosszakértő véleményével összhangban az indítványozó ápolásának, gondozásának és felügyeletének szükséges mértékét napi 10 órában határozta meg.
- [5] 1.2. Az elsőfokú ítélettel szemben az indítványozó és az alperes egészségügyi intézmény is fellebbezést nyújtott be. A felperes indítványozó az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy az ápolás-gondozás-felügyelet időszükségletét 24 órában kérte meghatározni, kérte a gondozási díjhátralék ennek megfelelő módosítását, valamint a gondozási díj havi összegének 263 880 Ft-ra történő emelését, továbbá kérte a szükségessé vált személygépkocsi-csere költségeinek megfizetését is. A felperes indítványozó szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a neurológus, pszichológus és pszichiáter szakvéleményében foglaltakat, miszerint

az indítványozó folyamatos és állandó segítséget igényel testi és lelki állapota miatt. Hivatkozott arra is, hogy az igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye ellentmondásos: egyszerre állítja, hogy az indítványozót nem lehet 3-4 óra időtartamra magára hagyni, és fenntartja, hogy az indítványozó egészségügyi állapota alapján elegendő számára napi 10 óra ápolás-gondozás-felügyelet biztosítása.

- [6] A másodfokon eljáró Pécsi Ítéletábla Pf.III.20.179/2017/10. számú ítéletében 11 363 982 Ft-ra emelte az alperes egészségügyi intézményt terhelő kártérítési összeget, az alperest a tőkemarasztalásból 9 026 900 Ft alapulvételével 2013. március 1-től a törvényes késedelmi kamat megfizetésére kötelezte, továbbá a 2017 októberétől 2017 december végéig megítélt havi járadékot 109 950 Ft-ra szállította le. A Pécsi Ítéletábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatva, az indítványozó által az alperes hibájából elszenvedett egészségkárosodás miatt szükségessé váló személygépkocsi-csere költségeinek megfizetésére kötelezte az alperes egészségügyi intézményt, 887 082 Ft összegben, tekintettel arra, hogy az indítványozó az alperes egészségügyi intézmény mulasztása miatt fellépő egészségkárosodás okán élete végéig gépkocsi használatára szorul és az indítványozó előző személygépkocsija 16 éves volt, cseréje elkerülhetetlen volt. A másodfokú bíróság elfogadta, egyértelműnek és aggálymentesnek minősítette az elsőfokú eljárásban igénybevett igazságügyi orvosszakértő véleményét, miszerint az indítványozó állapota alapján nem igényel 24 órás ápolást, gondozást és felügyeletet és e tekintetben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [7] 1.3. A másodfokú, jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, melyben kérte a Kúriát, kötelezze az alperes egészségügyi intézményt a 24 órás ápolás-gondozás-felügyelet alapulvételével számított gondozási díj 21 664 560 Ft-ot kitevő hátralékának, valamint késedelmi kamatnak megfizetésére. Az indítványozó érvelése szerint a bíróság jogsértően mérlegelte a bizonyítékokat, nem oldotta fel a szakvéleményekben rejlő ellentmondásokat, mely az ügy érdemi eldöntésére is kihatott. Másodlagosan a felülvizsgálni kért jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.
- [8] A Kúria az indítványban támadott, Pfv.III.20.511/2018/5. számú ítéletében hatályában fenntartotta a Pécsi Ítéletábla Pf.III.20.179/2017/10. számú ítéletét. A Kúria indokolásában kitért arra, hogy az egészségügyi hátrányok miatt szükségessé váló ápolás-gondozás-felügyelet egészségügyi állapothoz igazoldó időszükségletének meghatározása orvosszakértői feladat; egyben megállapította, hogy a szakértő kellő indokát adta annak, miért elegendő és reális a napi 10 órás időtartamú gondozás-ápolás-felügyelet az indítványozó ellátására, melynek az igazságügyi pszichiáter szakértő véleménye sem mondott ellent.
- [9] 1.4. Az indítványozó ezt követően nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, melyben arra hivatkozott, hogy a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény II. cikkét, IV. cikkét, XX. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) és (2) bekezdéseit, XXVIII. cikk (1) bekezdését és a 28. cikket.
- [10] Az indítványozó az Alaptörvény II. cikkének sérelmét arra tekintettel állítja, hogy a támadott ítéletekben meghatározott 10 órás ápolási, gondozási és felügyeleti időszükségletet állapítottak meg az indítványozó javára, mellyel sérül a szellemileg ép indítványozó emberi méltósága, hiszen a megállapított ápolási, gondozási és felügyeleti időszükségletet intervallumai között az indítványozó pelenkacserére szorulhat, a nem kellően sűrű pelenkacseréje okán súlyos, fájdalmas sebei keletkezhetnek. Ezen túlmenően a Zalaegerszegi Törvényszék II. számú végzésében elutasította a szakértők ismételt idézését, illetve másik szakértő kirendelését, mellyel elvette az indítványozótól a teljes kár megtérítésének lehetőségét és egyben az emberi méltósága sérelmének kompenzálását.
- [11] Az indítványozó az Alaptörvény IV. cikk sérelmeként értékeli, hogy a támadott ítéletekben meghatározott, 10 órás ápolás, gondozás és felügyelet közötti intervallumokban test állapotánál fogva megfulladhat, eleshet, öngyilkosságot kísérelhet meg, súlyos vészhelyzet, például lakástűz esetén nem képes egyedül elhagyni lakását, így az indítványozó által igényelt 24 órás ápolás, gondozás és felügyelet megítélésének hiányában a támadott ítéletek sértik az indítványozó személyi biztonságát. Az indítványozó emellett a személyi szabadsághoz való jogának sérelmét látja abban is, hogy a támadott ítéletek nem rendelkeztek az indítványozó gépkocsiját vezető személy javadalmazásáról, annak a kártérítési járadékba történő beépítéséről.
- [12] Az indítvány szerint a támadott ítéletekben megállapított napi 10 órás ápolási, gondozási és felügyeleti időszükséglet meghatározásakor az eljáró bíróságok nem voltak tekintettel az indítványozónak az alperesi károkozás következtében sérült lelki egészségére, lelki szükségleteire, ezzel pedig sérült az indítványozó Alaptörvény XX. cikkében foglalt, lelki egészséghez való joga.

- [13] Az Alaptörvény XXIV. cikkének, a XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a 28. cikkének sérelmét arra tekintettel állítja, hogy a kártérítés mértékének mérlegelése körében a bíróság helytelenül járt el, figyelembe véve az indítványozó házastársának szerepét az ápolásban, gondozásban, felügyeletben, miközben az semmiképpen sem várható el, hogy az indítványozó házastársa az alperes egészségügyi intézmény kártérítési felelősségének mértékét csökkentő tevékenységet folytasson. E cikkek sérelmét állítja az indítványozó továbbá az ápolás-gondozás-felügyelet napi időszerűségletének megállapítására kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleményének a támadott ítéletekben történő elfogadása, aggálymentesnek nyilvánítása miatt is, hiszen az elsőfokon eljáró bíróság által végzésben az ellentmondások feloldására felhívott igazságügyi orvosszakértő szakvéleményét lényegileg változatlan formában, a bíróság végzésére és az indítványozó beadványára tekintet nélkül nyújtotta be. A hivatkozott alaptörvényi rendelkezések sérelmét látja az indítványozó abban is, hogy az eljáró bíróságok nem utasították el az indítványozó ápolás-gondozás-felügyelet egységére vonatkozó megfogalmazását, ezzel pedig elvették azon jogát, hogy az indokolásban foglaltak alapján fejthesse ki ellenvéleményét. Végül az indítványozó hivatkozott arra is, hogy az újabb szakértők kirendelésének elutasítását a bíróság nem indokolta a Pp.-ben meghatározott módon.
- [14] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésének megfelelően elsőként a panasz befogadhatóságát vizsgálta meg.
- [15] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt, melyet az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint hatvan napon belül kell benyújtani. Az indítványozó a panaszt a törvényi határidőn túl – a 66. napon – terjesztette elő, mellyel egyidőben igazolási kérelmet is benyújtott, igazolva azt, hogy jogi képviselője orvosi kezelés alatt állt, valamint hivatkozott arra, hogy az Országos Bírósági Hivatal Elektronikus Eljárások Főosztálya Elektronikus Nyomtatványküldési rendszere 2019. július 2-án és 10-én szünetelt, melynek következtében az alkotmányjogi panaszt nem tudta határidőben benyújtani. Az Alkotmánybíróság az igazolási kérelemben előadottakra tekintettel az igazolási kérelmet egyesbíróként eljárva elfogadta.
- [16] 2.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát jogi képviselő útján nyújtotta be, a jogi képviselő meghatalmazását csatolta. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti, a határozott kérelemre vonatkozó feltételeket csak részben teljesíti, az alábbiak szerint.
- [17] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó valamely Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozzon. Az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdésének címzettjei a bíróságok, a rendelkezés olyan jogot, amelynek sérelmére önmagában alkotmányjogi panaszt lehetne alapítani, nem tartalmaz {lásd például: 3368/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [18] Az Alaptörvény XXIV. cikke a közigazgatási hatósági eljárás, és nem pedig a bírósági eljárások vonatkozásában fogalmazza meg a tisztességes eljárás követelményét, így a bírósági eljárás tisztességességével összefüggésben a XXIV. cikkre nem alapítható alkotmányjogi panasz {lásd például: 3364/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság ezért az indítvány ezen elemét tartalma szerint, az indítványban ugyancsak megjelölt XXVIII. cikk (1) bekezdése keretei között bírálta el.
- [19] Az Alaptörvény II. cikkével, IV. cikkével, illetőleg a XX. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozó lényegében a bíróság jogalkalmazását, jogértelmezését, és a bírói döntés irányát vitatja, amely önmagában nem tekinthető az alkotmányjogi panaszok elbírálhatósága szempontjából alkotmányjogilag értékelhető indokolásnak, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. Ezen jogokkal a támadott bírói döntés csak közvetetten, annyiban függ össze, amennyiben az eljáró bíróság nem adott helyt teljes mértékben az indítványozó kereseti kérelmének, azaz az indítványozó ezen jogokkal összefüggésben lényegében a döntést magát tekinti alapjogi sérelemnek. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben kiemeli: hatáskörébe kizárólag a bírói döntések alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik, és az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Mindez azt jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz ebben az elemében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelménynek {legutóbb hasonlóan: 24/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [13]}.

- [20] 2.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E feltételek vagylagosak, fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [21] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét azért állítja, mert a bíróság a kártérítés mértékének mérlegelése körében helytelenül járt el: elvárhatónak tekintette, hogy az indítványozó házastársa az alperes kártérítési felelősségének mértékét csökkentő tevékenységet folytasson, és az ápolás-gondozás-felügyelet napi idősükségletét is helytelenül állapította meg. Ugyancsak a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére vezet az indítvány szerint az orvosszakértői szakvélemény aggálymentesnek nyilvánítása annak ellenére, hogy a bíróság külön is felhívta az ellentmondások feloldására, melynek a szakértő nem tett eleget, szakvéleményét ismételten is lényegileg változatlan formában nyújtotta be. Azáltal, hogy a bíróságok érdemben nem foglaltak állást (nem utasították el) az indítványozó ápolás-gondozás-felügyelet egységére vonatkozó megfogalmazását, elvették az indítványozó azon jogát, hogy az indokolásban foglaltak alapján fejthesse ki a későbbiekben ellenvéleményét. Az indítványozó végezetül ugyancsak a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmeként értékeli, hogy az újabb szakértők kirendelésének elutasítását az eljáró bíróság nem indokolta meg a Pp.-ben meghatározott módon.
- [22] Az Alkotmánybíróság a XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével kapcsolatos érveivel összefüggésben mindenekelőtt kiemeli, hogy állandó gyakorlata szerint „[a]z alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} Az Alkotmánybíróság „jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [23] Az indítványozó azon érveivel összefüggésben, miszerint a bíróság helytelenül mérlegelte a kártérítés mértékének meghatározása során irányadó szempontokat (ideértve a házastárs közreműködését éppúgy, mint az ápolás-gondozás-felügyelet egymáshoz való viszonyát és az erre a célra szükségesnek tartott időkeret meghatározását, valamint annak vizsgálatát, hogy az igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye aggálymentesnek tekinthető-e vagy sem), az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó valójában a támadott bírói döntés tartalmi felülbírálatát kéri, melyre az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel.
- [24] Az indítványozó tartalmilag a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség megsértéseként értékeli, hogy a bíróságok érdemben nem foglaltak állást az indítványozó ápolás-gondozás-felügyelet egységére vonatkozó megközelítésének kérdésében. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, hanem csupán azt értékelheti, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálta-e és ennek értékeléséről a döntésében számot adott-e. Az indokolt bírói döntéshez való jog azt a kötelezettséget támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az indokolás az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}. Miként arra a Kúria felülvizsgálati ítélete is rámutat annak [18] bekezdésében, az iratokból megállapítható, hogy az igazságügyi orvosszakértő „a felperes ápolási-gondozási-felügyeleti szükségletének együttes figyelembevételével határozta meg az általa véleményezett napi 10 órás szükséges időtartamot. Az eljáró bíróságok ezt fogadták el bizonyított tényként érdemi döntésük meghozatala során. Alaptalan tehát a felperesnek az az állítása, hogy csak a gondozási szükségletét bírálták volna el.” Ebből következően az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó állításával szemben kifejezetten elfogadták az indítványozó ápolás-gondozás-felügyelet egységére vonatkozó megközelítését, a Kúria ítéletében pedig ugyancsak kifejezetten állást is foglal ebben a kérdésben.

- [25] Az indítványozó azon érvével kapcsolatosan, miszerint az eljáró bíróság az újabb szakértők kirendelésének elutasítását nem indokolta meg a Pp.-ben meghatározott módon, az Alkotmánybíróság visszautal azon megállapítására, miszerint az Alkotmánybíróság jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, és nem vizsgálhatja felül a támadott bírói döntések jog-, illetve törvényszerűségét. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki az indítvány azon elemének vizsgálatára, miszerint az eljáró bíróságok az ügy valamely kérdésében a Pp. rendelkezéseinek megsértésével döntöttek. Az Alkotmánybíróság pedig arra is rámutat, hogy az eljáró bíróságok az ítékezés alapjául felhasznált szakértői vélemény aggálymentesnek fogadták el.
- [26] 2.4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem vetette fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélyét, és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem alapozott meg.
- [27] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdésére is figyelemmel, visszautasította.

Budapest, 2020. május 5.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1490/2019.

